

Затверджено
Рішенням педагогічної ради
ВСП «Ананьївський аграрно-економічний фаховий коледж УНУ»
Протокол № 8 від 27.08.2025н.р.

Директор коледжу, голова педагогічної ради
Юрій КОСМІНСЬКИЙ

ПОЛОЖЕННЯ

про програму навчальної дисципліни(предмета) у Відокремленому структурному підрозділі «Ананьївський аграрно-економічний фаховий коледж Уманського національного університету»

1. Загальні положення

1.1. Це Положення визначає вимоги до розроблення, структури, змісту, затвердження та перегляду навчальних програм навчальних дисциплін(предметів), розроблене відповідно до Закону України «Про освіту», Закону України «Про фахову передвищу освіту», стандартів фахової передвищої освіти; та Положення про організацію освітнього процесу у Відокремленому структурному підрозділі «Ананьївський аграрно-економічний фаховий коледж Уманського національного університету»(далі-Коледж).

1.2. Навчальна програма навчальної дисципліни(предмету) розробляється для кожної дисципліни(предмету) на підставі освітньо-професійної програми (освітньо-професійної програми та освітньої програми повної загальної середньої освіти для підготовки фахівців на основі базової середньої освіти).

1.4. Програма навчальної дисципліни є нормативним документом Коледжу та основним документом, який визначає зміст, мету, очікувані результати навчання та сформовані компетентості, послідовність її вивчення та розподіл загального обсягу годин між видами навчальних занять та самостійної роботи здобувачів фахової передвищої освіти, визначає форми занять та форми і засоби поточного і підсумкового контролю, критерії оцінювання результатів навчання.

1.5. Програма навчальної дисципліни розробляється викладачами циклової комісії, які її викладають, на основі освітньо-професійної програми підготовки фахівців та навчального плану. Перегляд програми навчальної дисципліни на відповідність навчальному плану та освітньо-професійній програмі здійснюється за потребою та за ініціативи циклової комісії або на вимогу голови циклової комісії, за необхідності до неї вносяться зміни та доповнення її розробниками. Для навчальних дисциплін, котрі вивчають понад два семестри, розробляється єдина програма із розплануванням її складових за семестрами викладання.

1.6. Для аудиторної та дистанційної форм навчання розробляється єдина програма навчальної дисципліни, в якій подається розподіл навчального часу на різних формах навчання за темами дисципліни та видами занять.

1.7. На основі програми навчальної дисципліни(предмету) розробляються матеріали навчально-методичного забезпечення, що гарантують успішне оволодіння здобувачами фахової передвищої освіти програмного матеріалу.

1.8. Програма навчальної дисципліни використовується:

1.8.1. викладачами, які викладають дану дисципліну, для планування аудиторної та самостійної роботи студентів;

1.8.2. іншими викладачами – для узгодження програм навчальних дисциплін, пов'язаних з даною дисципліною з метою уникнення дублювання при викладанні суміжних дисциплін;

1.8.3. головами циклових комісій та членами робочих груп освітньо-професійних програм – для забезпечення перевірки відповідності змісту навчальної дисципліни, форм контролю результатів навчальної діяльності здобувачів фахової передвищої освіти і системи їх оцінювання, зафіксованим у освітньо-професійній програмі компетентностям і результатам навчання.

2. Структура навчальної програми

2.1. Навчальна програма дисципліни повинна містити:

- титульний аркуш;
- вступ(пояснювальна записка);
- опис навчальної дисципліни;
- мету та завдання дисципліни;
- очікувані результати навчання та компетентності;
- зміст(орієнтовна структура) навчальної дисципліни;
- інформаційний обсяг навчальної дисципліни;
- методи навчання і контролю;
- індивідуальна робота здобувачів фахової передвищої освіти;
- критерії оцінювання результатів навчання;
- методичне забезпечення;
- рекомендовану літературу та інтернет джерела;
- доповнення та зміни

2.2. На титульній сторінці вказується назва дисципліни, галузь знань, спеціальність та назва освітньо-професійної програми підготовки студентів, для яких буде викладатися дисципліна, статус навчальної дисципліни (обов'язкова чи вибіркова) згідно навчального плану, відділення та циклова комісія, погодження програми навчальної дисципліни із головою циклової комісії, схвалення методичною радою коледжу

2.3. Опис навчальної дисципліни містить загальну інформацію щодо дисципліни, зокрема: кількість кредитів ЄКТС; загальну кількість навчальних годин аудиторної роботи за видами навчальних занять (лекційні, практичні), годин самостійної роботи за роками навчання та семестрами, міжпредметні зв'язки.

2.4. Метою навчальної програми є забезпечення: досягнення програмних результатів навчання; формування загальних і фахових компетентностей; відповідності змісту дисципліни сучасним вимогам ринку праці. Мету вивчення навчальної дисципліни формують як бажаний кінцевий результат, отримуваний

здобувачем фахової передвищої освіти внаслідок засвоєння ним навчального матеріалу.

2.5. Основні завдання навчальної дисципліни забезпечити засвоєння здобувачами фундаментальних понять, теорій і принципів відповідної дисципліни; навчити здобувачів застосовувати знання на практиці, розвивати аналітичні та технічні навички; спрямованість на конкретні професійні компетенції, соціальні або комунікаційні навички; інтегрувати сучасні методи та цифрові інструменти.

2.6. Очікувані результати навчання та компетентності: слід вказати, які компетентності та результати навчання повинен набути здобувач фахової передвищої освіти в результаті вивчення навчальної дисципліни(предмету), бути здатним та розуміти, а також що він повинен знати, розуміти та бути здатним продемонструвати після завершення вивчення навчальної дисципліни(предмету).

2.7. Зміст(орієнтовна структура) навчальної програми дисципліни подається у вигляді таблиці та враховує всі види аудиторних навчальних занять, кількість годин, винесених на кожний вид заняття, форми та методи проведення заняття. Вказується навчально-методична література та візуальне супроводження навчального матеріалу, домашнє завдання та види контролю за даний вид заняття.

2.8. В розділі «Інформаційний обсяг навчальної дисципліни» подається короткий змістовний опис кожної теми, вказуються очікувані результати навчання.

2.9. Методи навчання і контролю: вказати методи, які використовуються у процесі проведення лекційних, практичних, семінарських та індивідуальних занять та форми контролю(поточний, підсумковий).

2.10. В індивідуальній роботі здобувачів фахової передвищої освіти вказується види навчальної роботи, які планується за домовленістю між здобувачем фахової передвищої освіти та викладачем і стосується випадку, коли здобувач фахової передвищої освіти має офіційний дозвіл на такий вид навчальної діяльності і спроможний виконувати її індивідуально та самостійно, що не входить у його тижневе аудиторне навантаження.

2.11. Критерії оцінювання результатів навчання. Знання здобувачів фахової передвищої освіти з теоретичної та практичної підготовки може оцінюватись за національною 12-бальною шкалою та ECTS:

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою		
	За 4-бальною шкалою (екзамен, дз)	Залік	За 12-бальною шкалою
A	відмінно	зараховано	10-12
B	добре		7-9
C			
D			
E	задовільно		4-6

FX	незадовільно	не зараховано	3
F			1-2

ВІДПОВІДНІСТЬ РЕЗУЛЬТАТІВ КОНТРОЛЮ ЗНАНЬ СТУДЕНТІВ

Оцінка ECTS	Критерії оцінювання	Рівень компетентності	Оцінка за національною шкалою		
			екзамен	залік	
A	Здобувач фахової передвищої освіти виявляє особливі творчі здібності, вміє самостійно здобувати знання, без допомоги викладача знаходить та опрацьовує необхідну інформацію, вміє використовувати набуті знання і вміння для прийняття рішень у нестандартних ситуаціях, переконливо аргументує відповіді, самостійно розкриває власні обдарування і нахили	Високий (творчий)	відмінно	зараховано	
B	Здобувач фахової передвищої освіти вільно володіє вивченим обсягом матеріалу, застосовує його на практиці, вільно розв'язує вправи і задачі у стандартних ситуаціях, самостійно виправляє допущені помилки, кількість яких незначна	Достатній (конструктивно-варіативний)	добре		
C	Здобувач фахової передвищої освіти вміє зіставляти, узагальнювати, систематизувати інформацію під керівництвом викладача; в цілому самостійно застосовувати її на практиці; контролювати власну діяльність; виправляти помилки, серед яких є суттєві, добирати аргументи для підтвердження думок				
D	Здобувач фахової передвищої освіти відтворює значну частину теоретичного матеріалу, виявляє знання і розуміння основних положень; з допомогою викладача може аналізувати навчальний матеріал, виправляти помилки, серед яких є значна кількість суттєвих	Середній (репродуктивний)	задовільно		
E	Здобувач фахової передвищої освіти володіє навчальним матеріалом на рівні, вищому за початковий, значну частину його відтворює на репродуктивному рівні				
FX	Здобувач фахової передвищої освіти володіє матеріалом на рівні окремих фрагментів, що становлять незначну частину навчального матеріалу	Низький (рецептивно-продуктивний)	незадовільно		не зараховано
X	Здобувач фахової передвищої освіти володіє матеріалом на рівні елементарного розпізнання і відтворення окремих фактів, елементів, об'єктів				

2.12. Знання здобувачів освіти 1 та 2 курсу із загальноосвітнього циклу оцінюються за 12-бальною шкалою оцінювання відповідно до додатку 2 «Критерії оцінювання навчальних досягнень учнів основної й старшої школи» наказу Міністерства освіти і науки, молоді і спорту України від 13.04.2011р. №329 «Про затвердження Критеріїв оцінювання навчальних досягнень учнів(вихованців) у системі загальної середньої освіти»:

Рівні навчальних досягнень	Бали	Вимоги до знань, умінь і навичок здобувачів освіти
Початковий	1	Здобувачі фахової передвищої освіти розрізняють об'єкти вивчення
	2	Здобувачі фахової передвищої освіти відтворюють незначну частину навчального матеріалу, мають нечіткі уявлення про об'єкт вивчення
	3	Здобувачі фахової передвищої освіти відтворюють частину навчального матеріалу; з допомогою вчителя виконують елементарні завдання
Середній	4	Здобувачі фахової передвищої освіти за допомогою викладача відтворюють основний навчальний матеріал, можуть повторити за зразком певну операцію, дію
	5	Здобувачі фахової передвищої освіти відтворюють основний навчальний матеріал, здатні з помилками і неточностями дати визначення понять, сформулювати правило
	6	Здобувачі фахової передвищої освіти виявляють знання й розуміння основних положень навчального матеріалу. Відповіді їх правильні, але недостатньо осмислені. Вміють застосовувати знання при виконанні завдань за зразком
Достатній	7	Здобувачі фахової передвищої освіти правильно відтворюють навчальний матеріал, знають основоположні теорії і факти, вміють наводити окремі власні приклади на підтвердження певних думок, частково контролюють власні навчальні дії
	8	Знання здобувачів фахової передвищої освіти є достатнім. Вони застосовують вивчений матеріал у стандартних ситуаціях, намагаються аналізувати, встановлювати найсуттєвіші зв'язки і залежність між явищами, фактами, робити висновки, загалом контролюють власну діяльність. Відповіді їх логічні, хоч і мають неточності
	9	Здобувачі фахової передвищої освіти добре володіють вивченим матеріалом, застосовують знання в стандартних ситуаціях, уміють аналізувати й систематизувати інформацію, використовують загальновідомі докази із самостійною і правильною аргументацією
Високий	10	Здобувачі фахової передвищої освіти мають повні, глибокі знання, здатні використовувати їх у практичній діяльності, робити висновки, узагальнення
	11	Здобувачі фахової передвищої освіти мають гнучкі знання в межах вимог навчальних програм, аргументовано уміють знаходити інформацію та аналізувати її, ставити і розв'язувати проблеми
	12	Здобувачі фахової передвищої освіти мають системні, міцні знання в обсязі та в межах вимог навчальних програм, усвідомлено використовують їх у стандартних та нестандартних ситуаціях. Уміють самостійно аналізувати, оцінювати, узагальнювати опанований матеріал, самостійно користуватися джерелами інформації, приймати рішення

Оцінки «4, 3, 2, 1» не вважаються перевідними з навчального семестру в навчальний семестр та з навчального року в навчальний рік.

2.13. Методичне забезпечення містить освітньо-професійну програму, програму навчальної дисципліни, робочу програму навчальної дисципліни, навчально-методичний комплекс та візуальне супроводження занять.

2.14. У розділі «Рекомендована література та інтернет джерела» необхідно вказати основні та допоміжні літературні джерела, які пропонують студентам для вивчення навчальної дисципліни. До переліку основної літератури, як правило, включають нормативні документи, вітчизняні та найкращі зарубіжні підручники та навчальні посібники з урахуванням їх наявності у бібліотеці Коледжу. У перелік допоміжної літератури, який призначений для більш поглибленого вивчення окремих розділів або тем включаються різні довідкові, періодичні видання, монографії тощо. Перелік літератури подається відповідно до вимог ДСТУ 8302:2015 «Інформація та документація. Бібліографічне посилання. Загальні положення та правила складання». Інформаційні ресурси вивчення дисципліни: обов'язково вказують назву електронного навчального курсу та електронні адреси сайтів, матеріали яких можуть бути використані для вивчення дисципліни, у тому числі інтернет-джерела з нормативною базою.

2.15. У розділі «Доповнення та зміни» за необхідності вносять зміни та доповнення до програми навчальної дисципліни на новий навчальний рік, вказують дату і номер протоколу засідання циклової комісії, яким вони затверджені. Зміни та доповнення оформлюються як додаток до програми навчальної дисципліни і є її невід'ємною частиною.

3. Порядок узгодження та затвердження програми навчальної дисципліни.

3.1. Програма навчальної дисципліни розглядається та схвалюється на засіданнях циклової комісії, методичної ради та педагогічної ради і затверджується заступником директора з навчальної роботи. Програма навчальної дисципліни розробляється у двох примірниках, один з яких зберігається в навчальній частині.

3.2. Термін програми навчальної дисципліни прирівнюється до терміну дії навчального плану. 3

3.3. Програма навчальної дисципліни підлягає обов'язковому перегляду і перезатвердженню упродовж двох місяців з дня затвердження нової редакції освітньо-професійної програми, внесення змін до навчального плану, що стосуються відповідної навчальної дисципліни, опитувань та внесення пропозицій зацікавленими сторонами (стейкхолдерами) освітньо-професійної програми, змін у нормативних документах.

3.4. Поточні зміни до програми навчальної дисципліни, що стосуються уточнень форм контролю результатів навчальної діяльності студентів, планів семінарських (практичних, лабораторних) занять, тематики курсових проектів (робіт), уточнень переліку основної і додаткової літератури, за необхідності, можуть вноситися щорічно до початку нового навчального року і затверджуватися на засіданні циклової комісії (як додаток до програми

навчальної дисципліни), та зберігатися разом із затвердженою програмою навчальної дисципліни на цикловій комісії та у методичному кабінеті.

3.5. Відповідальність за забезпечення навчальних дисциплін програмами навчальних дисциплін несе голова циклової комісії.

4. Прикінцеві положення

4.1. Положення схвалюється методичною радою Коледжу та затверджується заступником директора з навчальної частини.

4.2. Контроль за виконанням Положення здійснюють посадові особи Коледжу в межах своїх повноважень, установлених у посадових інструкціях.

4.3. Зміни та доповнення до Положення розглядаються й схвалюються педагогічною радою Коледжу та затверджується і вводиться в дію наказом директора Коледжу.